

Arkivsak-dok. 24/02424-1
Saksbehandler Arne Petter Fredriksen

Saksgang	Møtedato	
Formannskapet	31.10.2024	61/24
Kommunestyret	14.11.2024	

Saksframlegg

Tertialrapport pr. august 2024

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyret tar tertialrapport pr. august 2024 samt Finans- og gjeldsforvaltningsrapport pr. 31.8.2024 til etterretning.

Vedlegg

Saken kort fortalt

I henhold til gjeldende økonomireglement skal det rapporteres på økonomisk status to ganger gjennom året i tillegg til årsregnskapet. Dette er den andre rapporten.

Det rapporteres på:

- Driftsregnskapet pr. 2. tertial sett opp mot periodisert budsjett
- Investeringsregnskapet pr. 2. tertial sett opp mot prognoser
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Sykefravær
- Finansområdet

I tillegg skal sektorene og enhetene rapportere på spesielle forhold som kommunestyret bør bli kjent med.

WEB-versjonen finnes på hjemmesidene under [Tertialrapport #2 for 2024](#)
PDF-versjonen finnes på samme sted [Tertialrapport #2 for 2024](#)
Finans- og gjeldsforvaltning finnes som rapport på samme sted [Finans- og gjeldsforvaltningsrapport #2 for 2024](#):

Rapportering driftsregnskapet:

Skal vise status på kommunens samlede inntekter og utgifter på et grovt nivå. Kommunedirektøren har tatt sikte på at vi justerer budsjettbeløp i minst mulig grad. Vesentlige avvik som er oppstått de første åtte månedene vil for veldig mange enheter bli vanskelig å justere. Ev. merforbruk vil vanskelig kunne dekkes med nye inntekter. Ev. merforbruk må derfor dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

Rapportering investeringsregnskapet:

Investeringene har normalt en ujevn belastning og periodisert budsjett vil være tilnærmet umulig å få til. Rapporten vil derfor i hovedsak signalisere om vedtatt budsjetttramme totalt for 2024 er tilstrekkelig. I tillegg vil rapporten forsøke å gi informasjon om aktuelle prosjekt som har avvik i framdrift. Eventuelle vesentlige avvik vil bli presentert i egen sak etter tertial-rapporten som budsjettjustering.

Rapportering på finansområdet:

Informerer om forvaltning av pengeplasseringer og gjeld, eventuell endring i finansiell risiko, gjeldsforvaltning og likviditet.

Det vil normalt ikke bli gjort budsjett-endringer som følge av denne informasjonen.

Bakgrunn

Vurdering

Drift:

Driftsregnskapet pr. august viser dessverre noen endringer fra første tertial. Det gjelder i hovedsak helse og omsorg. Og det dreier seg i første hovedsak om ferieavvikling og bruk av vikarbyrå. Kommunedirektøren forutsetter at konsekvenser av ferieavvikling er over og at sektoren går tilbake til normal drift. Formannskapet i vår var for øvrig meget klare på at ferieavvikling måtte løses til beste for brukerne, også ved bruk av vikarbyrå.

Også oppvekst og kultur har en tilsynelatende økt aktivitet fra juni til august. Om dette er en planlagt økt aktivitet vil det kunne skape utfordringer.

Lønnsområdet blir fulgt opp spesielt hver måned. Vi sliter fortsatt litt med å følge hva slags aktivitet som genererer ev. merforbruk og har fortløpende fokus for å få ført endret aktivitet på riktig kostnadsgruppe. Det er lagt ned et godt stykke arbeid på flere enheter for å få dette riktig.

Det er heldigvis få vesentlige avvik som med sikkerhet kan knyttes mot økt, varig aktivitet på sektorene. Dette er viktig for få kontroll med det som må anses som normal-aktivitet og

nettokostnadene som vi drar med oss inn i neste økonomiplanperiode. Noe usikkerhet er det likevel.

Sektor formannskapet har et merforbruk, men det blir ikke aktuelt å be om økte bevilgninger. Det er lyst ut stilling som kommuneplanlegger, men neppe tilsetting som får lønnsmessig virkning i 2024.

Sektor oppvekst og kultur ligger an til tilnærmet balanse, men i K-sak 52 ble det bevilget 115.000 kroner til Farsund Folk Festival uten å finansiere tilskuddet i selve vedtaket.

Sektor helse- og omsorg ligger an til tilnærmet balanse, ingen budsjettendring foreslås pr. 2. tertial.

Det må legges til at forbruket ved noen enheter er usikre og sårbare.

Sektor teknisk utvalg ligger an til tilnærmet balanse på ordinær drift.

Sektor sentralt plasserte budsjettposter har en del sentrale inntekter og kostnader som kommunedirektøren ikke våger å mene for mye om pr. dato:

- Frie inntekter er alltid komplisert å vurdere og konkludere selv mot slutten av året. Normalt vet man ikke tilnærmet eksakt beløp før november-skatten er bokført, dvs. desember. I noen kommuner kan dette justeres så sent som februar året etter. For Farsund sin del er dette lite sannsynlig.
- Andre inntekter og aktiviteter inkluderer mange poster. Bl.a. er det knyttet stor usikkerhet til statlige mottak og mottak av flyktninger generelt.

K-sak 6/2024 om bosetting av inntil 40 flyktninger pr. år beregnet fra 2024 (fra tidligere beregnet 55 flyktninger pr. år) vil få konsekvenser for inntektene. Dette vil selvsagt også bety noe for kostnadene. De første årene er inntektene normalt høyere enn kostnadene. Foruten kommunalt vedtak om reduksjon på mottak av flyktninger er det også en del flyktninger som har flyttet fra kommunen.

Foruten kommunestyret sin reduksjon i antall flyktninger er det fra sentralt hold signalisert reduksjon i antall flyktninger fra Ukraina. Dette vil bety noe for inntektene, men også for kostnadene. Fra flere kommuner leser vi at sosialhjelpsbudsjettene får overskriding dersom man ikke har maktet å integrere våre nye landsmenn godt nok. Integreringsarbeidet er med andre ord særdeles viktig. Vi vil jo gjerne at flyktninger som er kommet til kommunen skal trives og bli viktige aktører i samfunnet vårt.

Kommunedirektøren velger å ikke justere inntektene for 2024.

Vi har videre budsjettert med inntekter for mottaket på flystasjonen. Vi har budsjettert også med kostnader til dette. Ev. endringer vil la seg justere inn i løpet av budsjettåret, dersom aktuelt. Det må legges til at staten kan legge ned slike mottak med veldig kort tid til omstilling.

- Konsekvensen av premieavvik, amortisering premieavvik og reguleringspremie kan virke å gi en negativ konsekvens for 2024. Vi kan delvis regulere dette ved å bruke av premiefond, men vi lar være å korrigere for dette i 2024.
- Lønnsoppgjøret for 2024 er tilnærmet ferdig. Det ser ut til at budsjettert avsetning vil være tilnærmet i balanse.

Sektor Frie inntekter og finans har sin egen rapport. Kommunedirektøren velger å forholde seg rolig ut fra signaler om merverdi / papir-avkastning på våre finansplasseringer pr. august 2024. Vi forholder oss rolig også mht. usikkerhet for rentesats på våre innlån.

Sektor interkommunale samarbeid og selvkostområder vil tilsvarende stå uten spesielle kommentarer hva angår økonomi. Særlig gjelder dette felleskostnader som det er god kontroll på og som ved avvik vil være bare Farsund sin andel som gir utslag.

Det blir foreslått i egen sak budsjett-justering på sektornivå slik:

Sektor:	Beløp i kr.
Oppvekst og kultur – Farsund Folk Festival – tilskudd	115.000

Beløpet er ment å gjelde kun for 2024 og får ingen konsekvenser for økonomiplan 2025-2028.

Investering:

Budsjetteringsreglene for kommuner skaper store pedagogiske utfordringer for enhver administrasjon. Det gjelder kanskje særlig budsjettering av investeringer.

Farsund kommune har et ekspansivt investeringsbudsjett. Historikken tilsier at administrasjonen ikke makter å gjennomføre alt som kommunestyret har vedtatt. Når vi ikke makter å gjennomføre tiltak som er budsjettert skaper det noen utfordringer.

Ettersom det er bare et fåtall prosjekt som krever sluttmelding er det rom for en del avvik. Det er likevel kommunedirektøren sitt inntrykk av at investeringstiltakene følges opp godt.

Eksempel-1:

Utsatte investeringer ett år må re-budsjetteres dersom investeringsprosjektet fortsatt er reelt. Rene utsettelse av hele tiltak er for så vidt lett å forstå og lett å behandle. Budsjett inneværende år (2024) reduseres og første år i økonomiplanen (2025) må få et tilsvarende beløp.

Risikoen er likevel at det utsatte investeringstiltak blir satt opp mot andre og nye foreslåtte investeringstiltak i økonomiplanen.

Det er også en risiko for at vi har tatt opp for store lån selv om dette har marginal konsekvens for netto finanskostnader.

Eksempel-2:

Investeringer blir ikke gjennomført i sin helhet i inneværende budsjettår (2024).

Administrasjonen må relativt tidlig på høsten anslå forbruket resten av året samt anslå hvor mye som ikke blir brukt. Dette er en krevende øvelse med mange usikre faktorer. Samtidig må administrasjonen vurdere hvor mye som skal legges inn på første år i økonomiplanen (2025).

Risikoen er at det anslåtte forbruket på tiltaket avviker fra det reelle tallet i regnskapet. Administrasjonen risikerer at både inneværende års budsjett (2024) blir feil og neste års budsjett (2025) blir feil og at avvik følgelig må forklares i to regnskapsår.

Kommunedirektøren mener dette må vi bare akseptere med mindre vi har en siste budsjettjustering like før jul.

Nedenfor er vist konsekvenser av aktuelle investeringstiltak som i stor grad dekkes av eksempel 1 og eksempel 2 over. De konkrete tiltakene vises i sak om budsjettjustering pr. 2. tertial 2024.

Videre har vi nye investeringstiltak. Disse bør være færrest mulig med mindre det er kritisk for drift. Kommunedirektøren fremmer dem, men ønsker endring i framtiden.

Konsekvenser for investeringsbudsjettet:

- Økte investeringskostnader nye tiltak – brutto 268.000 kroner
- Reduserte investeringskostnader – brutto 23.941.000 kroner
- Økte investeringskostnader – brutto kr. 6.600.000 kroner
- **Netto reduserte investeringskostnader – brutto kr. 17.073.000 kroner**
- Endret finansing – redusert mva.-refusjon – 1.656.000 kroner
- Endret finansiering – redusert låneopptak – 15.417.000 kroner

Sykefravær:

Rapportert fravær viser slike tall (pr. 2.dre tertial):

- Korttidsfravær – 2,4% (samme tall i 2023 var 2,1 %)
- Langtidsfravær – 7,7 % (samme tall i 2023 var 6,0 %)
- **Totalt fravær 10,1 %** (samme tall i 2023 var 8,3 %)

Finansområdet:

Det er laget egen rapport for Finans- og gjeldsforvaltninga. Denne konkluderer med en liten gevinst for våre plasseringer pr. 2.tertial, men følger svingningene i markedet. Foreslåtte endringer i investeringskostnader vil påvirke netto-gevinsten av pengeplasseringa.

Kommunedirektøren vil ikke forutsette endelig netto-gevinst ettersom det gjenstår 4 måneder av budsjettåret.

Økonomiske konsekvenser

Kommunedirektøren ber ikke om mer midler til drift pr. august 2024 utover konsekvensene av et politisk vedtak. Kommunedirektøren ber likevel sektorene følge særskilt med de siste månedene av året. Kommunen sin økonomi er følsom for endringer og nye tiltak må finansieres ved redusert tilbud andre steder innen sektoren eller andre sektorer.

Endringene i investeringsbudsjettet – for 2.dre tertial en reduksjon i investeringen – er for en stor del kun utsettelse av investeringene til 2025. Følgelig vil det bety mindre for finanskostnadene de kommende budsjettårene.

Konsekvenser for barn og unge

Ikke vurdert særskilt

Konsekvenser for klima og miljø

Ikke vurdert særskilt

Konsekvenser for folkehelse

Ikke vurdert særskilt

Konklusjon

Kommunestyret tar tertialrapport pr. august 2024 samt Finans- og gjeldsforvaltningsrapport pr. 30.8.2024 til etterretning.